

Redacció y Administració
Perla, 2. — Reus
Telefon núm. 168
NO'S RETORNEN LOS ORIGINALS
NI SIEMPRE QUE NO'S PUBLIQUIN

FOMENT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
REUS. Ptec. 1'50 al mes
Fora. > 4'50 trimestre
Extranger. > 9'
Número solt 5 cèntims
Anunci a preus convencionals

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VII.

REUS, dimars 17 de Desembre de 1912

Núm. 294

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXUOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS
Cotxes a tots los trens → Plassa de Prim - REUS ← Telefon núm. 28

SALO DE LECTURA, PIANO Y VISITES
SERVEY DE GRAN LLUIMENT
PERA BANQUETS

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. - Teléfono 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífichs departaments pera familia. :: Servey especial de primer ordre per grans bodes y banquets. :: Luxosos salons independents. :: Cuina, la més selecta GARAGE PER AUTOMOVILS.

Catalunya y'l Poder central

S'ha tancat lo parèntesis

S'ha tancat novament lo parèntesis que en relació de Catalunya ab lo Poder central, havia obert la voluntat d'un home, lo qual compregué la raó que assisteix als catalans que reclamen reformes descentralisadores pera'l seu governament.
La desaparició funesta d'En Canalejas de la direcció del partit liberal dinàstic haurà d'esser doblement sentida en nostra terra. L'esperit innovador de l'ex president havia fet concebir fundades esperances en que la política general de l'Estat pendria una ruta ben diferenta de la que tenia sota lo comanament d'En Moret y d'En Maura.
Ell hauria poc menys que obligat al partit conservador a acceptar los projectes que s'haurien presentat de sentit autonòmicista; y desitjos com estava de congraciarse ab Catalunya, lo quietisme dels conservadors, si no de grat, per necessitat, s'hauria transformat en garantia de la nova orientació que En Canalejas estava imprimint, sense fer major cas dels vells arucs del seu partit.
Perque es evident que les reformes qui fan evolucionar los Estats, en tots los ordres del governament, no son pas degudes als partits moderats, los quals son solament garantia d'ordre y consolidació d'aquelles reformes. Son los partits avensats dintre'l règim, los que tenen l'obligació de posar en marxa ascendent los destins de la nació; son los homes progressius que'ls integren los que tenen lo deure d'enmenar les seves accions en fer feconda la activitat dels pobles, y en posarlos en consonancia ab les modernes corrents dels països més avensats.
Y es aquest lo sentit que hi portava En Canalejas en l'actuació política de la monarquia espanyola. Per això, sens dubte, era ben vist en les més altes regions del poder, ont devien considerar-lo més anglès dels polítics de la dinastia.

Ara, decapitat lo partit liberal, y posat lo govern en mans dels homes quin únic ideal es mantenir-se en aquelles altures lo major temps possible, la manca d'iniciatives serà la nota dominant en lo govern. Com pod esperar Catalunya, res que representi una petita renovació de les aigües entollades de la política centralista?
Després de l'enterrament del projecte de Mancomunitats en lo Senat, que fou la desatenció més palesa envers la nostra terra, que hi havia posat sa confiança arràn de la seva aprovació en lo Congrés, ha vingut lo de les admisions temporals y'ls dipòsits frans, minses concessions econòmiques qui ajudarien lo desenrotllament del comerç y l'industria catalanes. Ja no's tracta aquí de mermar les atribucions del Poder central; no's tracta, tampoc, d'atentar a l'integritat de la patria, espantall que retreuen sempre que de mides autonòmiques se parla; es senzillament donar facilitats a la lliure contractació. Y, no obstant, aquell esperit negatiu qui porten en los seus dintres tots los centralistes, se redressa altre cop veyent que es Catalunya qui ho demana. La resposta que ha donat lo Govern es d'aquelles que no donen lloc a dubtes: quan sia hora de pensar-hi, ja'ls avisarem.
Molt bé, molt bé; les coses clares. Mes quina actitud los caldrà pendre ara als directores de les classes directores, quins recomanen sempre lo silenci y la docilitat pera aconseguir los seus desitjos? Si ni en lo terreny econòmic ni en l'administratiu se vol fer cap concessió, continuaran encara aconsellant la prudència com a únic recurs pera "construir" la nostra Catalunya?
Dels prudents y dels dòcils los governs no'n fan cas, per raó que tinguin. Caldrà acompanyar la forsa de la raó ab la raó de la forsh. Si no ho entenen així los catalanisants de la dreta, Catalunya sabrà allunyarlos dels seus estols entusiastes, acusantlos de traidors als més sagrats deures que per ella havien contret espontaniament.

FRIS.

Polítiques

L'Assamblea de l'U. F. N. R.

Pera dissapte está convocada l'Assamblea Nacional de l'Unió Federal Nacionalista Republicana.
Lo nostre partit, eminentment y fonamentalment democràtic, en les seves assamblees pledeja y resol los seus problemes íntims. Es per això que pera la nostra comunió política tenen una transcendentalíssima importancia assamblees com les del dissapte vinent.
Interessantíssims y palpitants problemes, que podien esser de vida o mort pera'l nostre partit, s'hi han de debatre. No poden, doncs, mancarhi, tots los federals nacionalistes. Sabem que per Catalunya regna un extraordinari entusiasme entre'ls nostres correligionaris y que seran nombrosíssims los que assistirán a l'Assamblea, decidits a col·laborar fervorosament en les seves tasques, pera que d'ella'n surti més forta y més potent que may l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

La Mancomunitat

Diu «La Correspondencia» de España: «Han conferenciat los senyors president del Consell y «leader» dels regionalistes catalans senyor Cambó.
Tractaren del projecte de lley de Mancomunitat y's pod jutjar l'importancia d'aquesta entrevista ab sols dir que'l senyor Cambó sortí ab l'impressió fermíssima de que'l dictamen del projecte de Mancomunitat serà llegit a l'Alta Cambra abans de suspendres les sessions de Cortes.»

Article sensacional de «La Epoca»

«La Epoca» publica un article que ha produït veritable sensació en la borsa (diguemho aixís) de la política espanyola, aont aquests dies hi ha gran animació, y aont se cotisen los valors polítics a gust y conveniencia dels interessants en l'alta o la baixa de tal o qual situació política.
Pròxima la data de plantejar-se la qüestió de confiança, «La Epoca» creu arribat lo moment de fixar posicions, y diu:

«Lo nostre propòsit obeeix en un profund convenciment.
Creym fermament, formalment, que si ha de tenir remey la obra de dissolució realitzada pels liberals en aquests tres darrers anys, es precis que lo més aviat possible, millor avuy que demà, torni al poder lo partit conservador, y creym també que'l partit liberal no está en condicions de seguir al davant dels negocis públics.»
No's pod demanar més franquesa!

La discussió del tractat ab Fransa. Triomf d'En Rodés

Lo discurs del jove diputat nacionalista republicà, En Felip Rodés, consumint un torn en la discussió del tractat ab Fransa, es elogiadíssim per la prempsa madrilenya que'l comenta apliament.
«A B O», diu que no participa de les opinions del orador, pero reconeix la importancia del discurs.
Afegeix que'ls senyors Maura y Gamazo y Rodés, cada un desde l'altura de sa mentalitat y de sos principis, ha exposat elegantment les seves opinions.
«La Correspondencia», comentant també'l debat, diu que'l discurs del senyor Rodés es dels que consoliden una fama si no estigués consolidada.
Per boca del senyor Maura, diu, parlà un partit pera defensar la seva obra; ab lo senyor Rodés per orgue, s'expressà la Espanya que sols sab de les aventures que perdrà, que sols sab que en la realitat tot se li tradueix en pagar mes.
Afegeix que ab llògica abrumadora lo senyor Rodés demostrà com lo mal marroquí ve de l'any 1860, en que's firmà'l tractat de Wad-rás.

Califica a Rodés de gran dialèctic a la moderna, d'home de paraula punxant acompanyada d'un serà raonar, ab la qual sabé portar lo convenciment a la Cambra, entre quals grans oradors se col·locà pel darrer discurs.
La seva fama d'home estudios y de seriós parlamentari, se consolidà ahir.
Acaba dient que tots los elogis son pàlids davant la gran oració de l'orador català, que sabé estar en la mateixa gran olseria d'En Maura Gamazo y En García Prieto.
«El País» dedica lo seu fons al discurs del jove diputat de l'Esquerra Catalana, fenne grans elogis.
De manera, que'l triomf de nostre ilustre correligionari ha sigut complet y definitiu d'aquells que consagren la personalitat d'un gran polític, per lo que cal felicitarne tant a n'ell com a Catalunya y al partit que ha tingut l'acert de portarlo a les Cortes, l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

Los processos del Vendrell

Com a conseqüencia de la seva gestió, l'arcalde sospès de l'Ajuntament del Vendrell, ha sigut processat en mèrits de les causes que intruix lo jutjat especial.
S'ha processat al celeberrim Joan Mascaró pel delict de malversació de cabals públics.
Pera lliurar-se de l'empresonament ha tingut de dipositar una fiança carcelaria de 1.000 pessetes.
«El Baix Penadés», del Vendrell, després de reproduir un comentari de «El Poble Català» sobre un article tendenciós y indigno, relacionat ab la

sospensió del citat arcalde de reyal ordre, va publicar «La Epoca», afegeix lo següent:

«Fins aquí «El Poble». Y ara, nosaltres, contestarem la pregunta que «La Epoca» formula de si'ls Tribunals de justícia han incoat contra l'arcalde sospès algun procediment judicial pel que no hagin tingut més remey que castigarlo; y li diem:

SI TRES O QUATRE PROCESSOS se li segueixen an aquest arcalde monàrquic de nomenament de reyal ordre, y en virtut d'un dels quals, se veu ara PROCESSAT PER MALVERSAÇIÓ DE CABALS PÚBLICS, havent tingut d'aprontar fiança en metàllic pera lliurar-se de l'empresonament.

Y respecte a la suspensió, que diu que'l Govern l'ha decretat cedint a la pressió dels diputats republicans, sapiguí l'aladit periódic periódic conservador, si es que no ho sab, que ha sigut disposada en virtut dels greus càrrecs que resulten contra ell en l'expedient governatiu que se li formà per disposició del senyor ministre de la Governació.

Ja ven lo diari maurista si n'hi ha hagut de motius pera suspendre del seu càrrec an En Joan Mascaró, quina gestió ha sigut un desastre pera la nostra vila.»

NOTA SOCIAL

La vaga general

Una de les coses que més apassionen lo món del treball es sens dubte la vaga general. Y no serà de més que hi diem la nostra opinió.
M. Briand, en lo seu famós discurs del Congrès General del partit socialista francès, de 1899 deya entre clams de protesta y d'aclamació:
«Ademés, la vaga general presenta sobre tots los altres procediments revolucioaris, altra incontestable ventatja: dona als treballadors més confiança y més valor.
Ha de comptarse ab la debilitat humana. L'home no's lliensa a la lleugera an al perill, y en lo moment en que's disposa a sortir de sa casa pera pendre part en la lluita, a exposarse a la mort, hi ha sentiments que'l disputen a la rebel·lió y'l retenen a la llar; ha de sofrir les súplices de la seva esposa y dels fills; entre ell y'l carrer, que'l crida, se aixequen grans responsabilitats, y a pesar de la seva bona voluntat, molt sovint la vacilació domina y reté a l'home en la llar.
La vaga general presenta al militant aquesta ventatja, té això de seductor, que es en resum, l'exercici d'un dret incontestable. Es una revolució que comensa en la legalitat, ab la legalitat.»

No hi ha dubte que les idees d'En Briand han fet un nombre extraordinari d'adeptes. Lo famós home públic francès ha toparat i topará, segurament, ab los mateixos que les segueixen, en la seva vida de governant. Lo poble avuy está tan inclinat a la revolució, aguantant de tan mala gana la seva condició, que tota teoria d'unió que pugui fer fort, tota teoria que anui pensaments y esforços cau en lo seu si com en terreny fecund, llargament abonat.

No'ns han mancat exemples en aquests darrers temps. Tots sabem les vagues generals que s'han plantejat y l'efecte y commoció que han causat arreu del món. La vaga darrera dels minaires anglesos, no sigué una mostra eloqüent de la solidaritat treballadora, d'aquest nou aspecte (y diem nou perquè tot just començen a deixar sentir los seus efectes) de la lluita social? No poguérem veure que tant com la vaga s'anava perllongant, les conques mines de França y Alemanya la secundaven ab diversos pretextes, que al llunyá Nort América, hi havien símptomes també de vaga y que al Nort d'Espanya semblaven disposats a no restar enrera?

«Aixó es la revolució—interrompien an En Briand, durant lo seu discurs.»

Aixó es la revolució, diuen tots los pensadors, avuy. Es la revolució que avensa, cada dia un pas o dos, però sens parar, ferma, inaltable, terrible com una fatalitat.

Considerem d'una importància tan immensa la qüestió de la vaga general, les conseqüències que de la seva realització pòden derivar-se en cada cas, que tot comentari lo creyem petit y tot raonament possible. Podriem dir que la vaga general absorbeix tots los altres problemes obrers, ja que en sí los abraça tots y ab ells prenen una forma gegantesca que fa ressaltar ab més claretat, l'impossibilitat de l'ajornament de la qüestió social y l'urgència que está exigint l'arranjament de l'inquietant problema.

Los partits populars, més bé, les forces populars, han fet de la vaga l'arma poderosa per excelència y d'ella fan avuy un us, si volen imperfecte, però que diu prou bé lo que aquesta arma formidable pod fer y danyar. No's troba ja cap organització obrera que no cregui y sigui partidaria del pare unànim de les mnions proletaries. Partidaris ne som alguns republicans, partidaris los socialistes, los sindicalistes, los anarquistes, partidaris en una forma o altra tots los que treballen y's preocupen pel bé de l'humanitat. Es veritat que entre'l mateix poble hi ha enemics de l'idea, hi ha indiferents per l'idea, però aquests en un cop donat son arrastrats fàcilment per la gent d'acció.

Per aixó la vaga general causa aquesta impressió profunda. Se ven ab ella la revolució que ningú sab ont comensaria ni com acabaria. Perque figureuse lo que pod sortirne de tot un poble parat. Qualsevol incident, per petit que sigui, sobriex ler energies populars; qualsevol mal entés, provoca'l conflicte y la topada. Y allavors qui detura l'allan humana, ont son les resoloses que barrin lo pas al riu braulant eixit de mare?

Es justificat lo temor dels governants davant de la menassa d'una vaga general.

Ho estem veient. Los socialistes belgues, indignats justament per la preponderancia desproporcionada, sens raó, dels estaments conservadors, han acordat o están per acordar la vaga general, pera reivindicar lo dret al sufragi universal. La vaga, dinen, será pacífica, però es que'ls mateixos que ho dinen hi creuen en aixó? Es que parlen ab sinceritat? Nosaltres no ho creyem ni ho podem creure. Ningú es prou pera dir y vaticinar lo que succeirà quan lo poble baixi per la pendient. Y aquesta pendient es tan pronunciada, hi han caïres tan vius y abims tan profunds en lo seu camí, que es una quimera voler respondre y pronosticar lo pervindre.

Nosaltres no creyem ab la vaga general fetu sistema. Però la creyem si un medi suprem que un dia pod capgirarho tot. Y pitjor pera'ls cegos.

P. DE P.

Cupó obsequi als lectors de FOMENT

Presentant aquest cupó a l'Administració del diari s'entregarà un exemplar de l'interessant llibre de l'Eugeni Noel

“Lo que vi en la guerra”

volum de 325 planes esmeradament impreses. Lo preu d'aquesta obra posada a la venda poc temps enrera, es de 3 pessetes.

Pels lectors de FOMENT, Una pesseta

VAL PER UN EXEMPLAR DEL LLIBRE DE L'EUGENI NOEL

“Lo que vi en la guerra”

NOTA.—Agotat lo número d'exemplars de que's disposa, no hi haurá dret a reclamarne d'altres.

TEATRE FORTUNY

Continua treballant ab éxit al Teatre Fortuny la companyia de sarsuela y opereta de Güell y Vivas.

Lo primer actor y director senyor Güell fa les delícies del públic ab l'interpretació dels personatges còmics, de cada un dels quals ne fa una creació.

També es fonsa aplaudida la típle còmica senyoreta Rodríguez a qui no'ns cansarem d'elogiar mentres segueixi posant l'ànima en lo seu treball com ho ha fet fins ara. Es una excelent actriu la senyoreta Rodríguez; per xó'l públic no li escatima aplaudiments, y está en lo just.

Lo reste de la companyia segueix treballant voluntariosament.

Porta estrenades fins ara, la companyia, varies obres entre les quals sobresurten «El cuento del dragón» per son intrínsec valor literari, «Los ángeles mandan», no per l'assumpt, gastat y vell, sino per l'admirable treball d'En Güell y la senyoreta Rodríguez, y «El refajo amarillo», sarsuela en dos actes, l'argument de la qual es un folletinesc episodi d'apachisme, quelcom estragarsat y «adornat» ab alguns números musicals ben passadors y... divertits.

«El refajo amarillo» dona ocasió a la companyia pera exhibir boniques decoracions y varietat de trajos. En aquesta obra, sobresurt, com en totes en les quals prenen part, lo treball d'En Güell y la Rodríguez, y de la característica senyora March.

De públic, está bastant bé los dies de festa, però no tant, ni molt menys, los dies feiners.

Una rectificació:

En la nota que diumenge publicàvem, déyem tenor al primer actor senyor Castillo, essent així que no ho es; desgraciadament per ell, per la companyia y pel públic, doncs resulta que no hi ha tenor en la companyia que actúa al Teatre Fortuny, y aixó fa que no pugui fer certes obretes, ben deliciosas per cert, com «La viuda alegre», «La generala», etc.

Però consti, no obstant lo dit, que'l senyor Castillo es un bon actor.

ESPECTACLES

TEATRO FORTUNY

Temporada d'hivern de 1912 a 1913.— Gran Companyia d'opereta y sarsuela, dirigida pel popular primer actor Ricard Güell y'l mestre director y concertador don Juliá Vivas. Funció pera avuy.—1.ª d'abono de la 2.ª serie.—Se posarán en escena les sarsueles «Las bribonas» y «El refajo amarillo».

A les nou en punt.

	Dies feiners	Dies festius
Palcos platea sens entrades	14'—	17'—
Id. principals sense id.	7'—	8'—
Id. según pis sense id.	4'—	4'50
Butaca platea ab entrada	2'—	2'25
Id. d'anfiteatre ab id.	1'75	2'—
Llineta de según pis ab in.	1'50	1'75
Entrada a Localitat	0'90	0'90
Id. al Paradís	0'55	0'55
Timbre comprés.		

SALA REUS Escallides sessions de cinematograf tots los dijous, dissabtes y dies festius.

Informació Local

Sortida del Sol: A les 7'11. Posta: a les 4'23. Lluna. Surt a les 12'18.—Se pon a les 11'49.

Sant d'avuy: Sant Llázter. Sant de demá: Ntra. Sra. de la O.

Dinmenge a la tarda fórem agradosa-ment sorpresos al sentir los assajos de conjunt del novell «Orfeo del Centre de Lectura».

Lo mestre Piqué s'ha revelat novament com a director d'empenta poc comú, al portar a assajos de conjunt al mes de constituit l'orfeo, composicions com les «Montanyes regalades» y «L'hereu Rier», ab una massa choral integrada ja avuy per prop de 150 cantants entre senyoretas, homes y nois.

Nostra més coral enhorabona al mestre Piqué y a la comisió organitzadora del orfeo, que tan bella obra cultural aporta al Centre de Lectura.

Se troba malalt, havent de guardar llit, lo digne y ilustre diputat a Cortes per Barcelona, nostre estimadíssim amic En Pere Corominas.

Li desitgem un ràpid y complet restabliment.

Ostres verdes de Marennes (de 1.ª y 2.ª classe) y d'Arcachón

Se serveixen a preus econòmics en l'acreditat Bar de J. SAGALÁ, carrer de Sant Joan.

Degut sens dubte a les noves arribades de Barcelona, son en gran nombre los nostres conciutadans que's fan vacunar en previsió de que la malura pigotosa vingués a ensenyorar-se de nostra població.

Altament digne d'elogi es l'iniciativa d'aquesta pràctica d'higiene preventiva, doncs com molt bé diu l'aforisme, val més prevenir que curar.

Al mercat setmanal celebrat ahir en nostra ciutat hi concorregueren molts forasters, realitzantse, empró, poques tranzaccions comercials.

En vins continua una completa calma.

Gimnassia-Lluita japonesa Avl. Sta. Agna 44.-J. Aguadé

A la matinada del desapte uns subjectes penetraren al local del Patronat. Saltaren la paret del pati y s'introduïren a la sala-café rebentant una porta, apoderantse de tres pessetes.

Per allí mateix van entrar en una taverna del camí de Tarragona, prenent un pe y butifarres.

Se desconeixen los autors del fet que per lo vist sols tenien gana, doncs deixaren nombrosos caps d'aviram, capses de galletes, escopetes y altres objectes d'algun valor que hi havia en los llocs que visitaren.

Aquesta nit se representarán en lo Teatre Fortuny les aplaudides sarsueles «Las bribonas» y «El refajo amarillo».

Rafel Morató Esteve VETERINARI

Clinica: Arraval baix de Jesús, 10. Domicili: ... 19, 2.ª

Los dependents de l'Administració municipal d'arbitris continuen fent aprehensions de carn de tocino als forasters que's dediquen introduir fraudulentment en aquesta ciutat, als quals l'Arcaidía los hi ha imposat la multa corresponent.

Lo proper dijous se celebrará a Tarragona lo judici oral pera veure y fallar la causa seguida contra 13 oficials paletes d'aquesta ciutat, acusats d'haver ferit al patró D. Fermi Figuerola, arrel del «lock-out» declarat temps enrera.

Pera demostrar les seves simpaties envers los proceessats, lo mateix dijous, los paletes y peons farán un paro de 24 hores.

Com sempre, ens decantem a la benevolensa pera aquesta mena de delictes y fem vots pera un fallo absolutori.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

Aquest vespre, a les set, se reunirà la Junta municipal de vocals associats pera la discussió y aprovació dels pressupostos municipals pera l'any 1913.

La reunió d'avuy interessa fonamentalment a l'opinió per l'importancia extraordinaria que tenen los pressupostos pera la vida de la ciutat.

Les dues sessions de cine que's donaren anit a la Sala «Reus en les quals se va projectar la primera y segona part de la celebrada cinta «Los miserables», se vegeren en extrem concorregudes.

L'assumpt d'aquesta cinta está inspirat en la novela de l'immortal Victor Hugo y que per cert se n'ha tret un gran partit.

En vista de l'acceptació que ha tingut sembla que l'empresa de la Sala Reus ne donará altra projecció.

Aquesta nit se projectará la tercera y quarta part.

Raimunda Farregut * Llevadora *

Ha traslladat son domicili de la plassa del Castell, 2, a la de Catalunya, 5, primer, 2.ª.

Bon nombre d'agricultors d'aquesta ciutat se traslladaren ans d'ahir a Constantí aont s'hi celebrá ab gros éxit, lo miting organitzat per l'Unió de Vinyaters de Catalunya.

Eduard Recasens Corredor de Comers colegiat.— Intervenció de tota classe d'operacions als Banchs de la localitat.—Compra-venta de paper extranger.—Operacions de banca y borsa. Arraval de Santa Agna, 55. Telefon 108

SECCIO OFICIAL

Arcaidía Constitucional de Reus

La continuïtat de relacions personals y l'incessant transport d'objectes y mercaderies entre aquesta ciutat y Barcelona aont s'hi ha desenrotllat una intensa epidemia de verola, fan imminent la propagació de tan perillosa enfermedad an aquest vehinat, per lo que aquesta Arcaidía, atenta sempre a defensar en lo possible la salut pública, y complint ademés lo disposat en la circular del M. I. senyor Governador civil de la provincia publicada en lo Botlletí Oficial del dia 6 de l'actual y lo acordat per la Junta local de Sanitat, fa presé ab aquest edicte l'exacte compliment de lo previngut en lo R. D. de 15 de Janer de 1903 y molt especialment quant en ell se refereix a la vacunació y revacunació, únic medi fàcil, práctic y segur pera lliurar-se del contagi de la

verola, ademés de la desinfecció y aïllament dels malalts.

En sa virtut, aquesta Arcaidía ordena lo següent:

Primer. Tots los dies feiners, de dotze a una, se continuarà practicant gratuïtament la vacunació y revacunació en lo Dispensari municipal situat en los baixos de les Cases Consistorials.

Segon. Los duenyos o quefes de fàbriques, tallers, o empresaris de qualsevolga treball y particularment los directors d'escoles o colégis, no podrán tindre entre'ls seus obrers o alumnes a cap que no estigui vacunat o revacunat, segons l'edat reglamentaria, a quin efecte, l'inspector municipal de Sanitat practicarà visites als esmentats establiments pera donarme després compte de si's compleix lo manat.

Tercer. Tots los metges de la localitat deuran denunciar a l'inspector de Sanitat la presentació de cada cas de verola que arribin a coneixer.

Així mateix, los caps de familia, duenyos de fondes, cases de dispeses, directores de colégis, tallers, fàbriques o altres treballs, venen obligats a posar en coneixement d'aquesta Arcaidía los respectius casos de verola que tinguin en ses cases y establiments.

Aquesta Arcaidía espera de la cultura del vehinat y del seu interés pera conservar lo bon estat de salut que ara disfruta, que les disposicions precedents seràn complertes exactament y en totes ses parts, sense necessitat d'acudir a medis coercitius que jamay hauria d'haver motiu d'emplear en materias sanitaries y en pobles que's precihin justament d'avensats.

Reus 14 de Desembre de 1912.—L'Arcaide, Josep Cíurana.

Don Josep Cíurana Maijó, arcaide-president de l'Excm. Ajuntament de la ciutat de Reus,

Faig saber: Que devont procedirse en lo que resta del mes de Desembre a la rectificació anyal del padró d'habitants conforme prevé l'article 18 de la vigent llei municipal; los quefes de familia, los pares o tutors dels incapacitats y la hereus y testamentaris dels finats, tenen l'obligació de donar a l'Ajuntament los corresponents partes de les alteracions així en alta com en baixa que hagin d'introduirse en l'esmentat padró.

En sa conseqüència, pel present edicte requirixo a totes les persones al·ludides pera que abans de finalisar lo corrent mes, presentin los partes citats a la Secretaria municipal.

Reus 16 de Desembre de 1912.—L'Arcaide, Josep Cíurana.

Institut Pere Mata

S'avisas als senyors obligacionistes d'aquesta Societat que, durant los dies del 16 al 30 del corrent mes, de 9 a 12, se pagarán en la Caixa del Banc de Reus de De comptes y Prestams, los cupons número 18 de l'emisió de 1904 y número 13 de l'emisió de 1906.

Reus 18 Desembre 1912.—P. A. del C. d'A., Joan Bové.

Societat «La Palma»

Se posa en coneixement dels senyors socis d'aquesta societat, que'l 22 del actual, de 3 a 5 de la tarda, se celebrarán eleccions pera la renovació de la meitat de la Junta, o siguin los següents càrregs:

President, dos vocals, tresorer y secretari.

Segnidament se donará lectura del estat de comptes del present any, pera la seva aprovació.

Lo que's comunica pera general coneixement.

Reus 15 Desembre 1912.—P. A. de la J. D.—Lo secretari de torn, Enric Pamiés.

REGISTRE CIVIL

INSCRIPCIONS DEL DIA 16 DESEMBRE 1912

NAIXEMENTS

Lucia Tost Balañá—Maria Agudé

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots los dies de 12 a 3 concerts.--Los divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent y vegetariá.--Gran menjador pera 500 comensals.--Espléndida iluminació.--Servey esmerat.--Cunya selecta.--Perruqueria y banys.

Arlés. — Joaquim Matas Boqueras. — Rosa Borrás Fort. — Carme Solé Tapiol.

DEFUNCIONS
Pina Mestre Barrullas, 5 anys, Monterols 34. — Dolors Serra Borrás, 31 anys, Sant Miquel 19. — Pau Martorell Antic, 81 anys, Plasa de Sant Francesc 4. — Guillem Gelabert Pons, 62 anys, Pla de Margall 14. — Teresa Rofes Gibert, 16 anys, Carme baix 31.

MATRIMONIS
Manuel Escudé Nolla ab Teresa Espasa Alentorn. — Marian Sala Ribó ab Josepa Olivé Brufau.

Informació comercial diària

para FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums
Blat. — Aragó superior a 19' ptes. los 55 kilos. — mitjà a 17'50 > > > horta a 15'50 > > > Comarca a 13' > > > **Ordí. — Aragó** a > > > quarta. — Urgell a > > > Comarca a 10'50 > > > **Moresch. — Aragó** a > > > Comarca a > > > Extranjer a 20' > > > los 100 kilos. **Faves. — Comarca** a 15' > > > quarta. **Faves. — Comarca** a 14' > > > Andalusia a 30' > > > València a > > > los 100 kilos. **Bardanyes. — Comarca** a 16' > > > **Fesols. — Comarca** a > > > Urgel a > > > **Garrofes.** a 26 rals quinta. **Situació del mercat.** Sostingut.

Farines y despullas
Farina de 1.ª a 43' ptes sach de 100 kilos redona a 41' id. id. 2.ª R. a 33' id. id. 2.ª B. a 30' id. id. Farineta a 19' ptes. lo sach de 70 kilos. Tercerilla a 16'50 id. lo sach de 70 id. Tritis a 29 rals lo sach. Saggó a 22 id. **Situació del mercat.** Sostingut.

Esperits
Destilats a vapor de 95 a 96 graus 000 a 000 ptes. id. de 94 a 95 > > > Rectificat de 96 a 97 > > > Desnaturalizat de 88 a 90 > > > **Situació del mercat.** Stopera normalment, sostenintse'ls preus pel poc vi que's destila.

Vins
Negre superior de 6 l/2 a 7 rals grau. Id. corrent de 6 a 6 l/2 id. **Blanch superior de 6 3/4 a 7 l/4 id.** Id. corrent de 6 a 7 id. **Rosat de 6 a 6 l/2 id.** **Mistjoles. — Negra** de 50 a 55 ptes. carga Blanca de 48 a 52 id. **Granataxa** de 50 a 55 id. **Moscatell** de 60 a 65 id. **Situació del mercat.** Encalmat pero ab preus sostinguts, no creyentes en cap baixa important.

Ametlles
Mollar en crosta a 60'50 ptes. sac 50 Ks. Esperansa 1.ª en gra a 110' > > > 2.ª a 105' > > > **Comú del país** a 102'50 > > > **Aragó** a 102'50 > > > **Llargueta** a 110' > > > **Planeta** a 135' > > > **Situació del mercat.** Sostingut.

Avellanés
Garbellada a 47' ptes. sac 58'4 kilos. Propietari negreta a 46' > > > embare a 43' > > > **En gra 1.ª** a 75'50 > > > quinta 41'600 **Id. 2.ª** a 72' > > > **Situació del mercat.** Tendència a l'alça.

Pesca salada
Bacallá:
> Islandia Extra a 48' ptes. los 40 k. > Id. Base a 47' > > > > Id. primera a 46' > > > > Noruega a 45' > > > **Nota.** — Lo bacallá arribat ab fardos de 50 kg. ha resultat molt acceptable. **Para la segona quinzena del present mes s'espera lo vapor «Dana»,** directe, ab carregament d'Islandia, y pera ultims de setmana un vapor de la Línea. **Congre:** Los primers arribos de la marca J. M. calitat extra a 29 duros los 40 kg. Classe corrent a 27.

Tunyines: Venda nula, puig es fora d'época. Segueixen algunes existencies en magatzems, pretenent preus elevats

Sardines:
Viveros de 36 a 38 ptes. miller. Carifos de 26 a 38 > > > Parrochas de 6 a 9 > > >

Preus variats segons calitat en Ayamontes, puig los peixos d'aquesta procedencia, salvo algunes excepcions, fins ara poca estima tenen en lo mercat.

Olis
Fi d'Aragó de 23' a 24' ptes. canti 15 ks. Fi d'Urgell > 22' a 23' rals corta 3'75 > Fi del Camp > 22' a 23' > > > Segona bo > 18' a 19' > > > **Classees fluixes** > > a 17' > > > **De remolta vert** > 90' a 95 ptes. carga 115 ks. **De remolta groch** > 92' a 98 > > > **Los olis nous d'Aragó y del Camp** son molt defectuosos y cucats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg. los dolents o sigui d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

CAMVIS CORRENTS
donats per la Junta Sindicat del Colegi de Corredors de Comers de la plasa de Reus

EXTRANGERS
Londres 90 dpt. 26'47 din. Idem S.d.v. Idem vista. ops. 26'87 París vista. 6'60 Marsella vista Hamburg vista **VALORS LOCALS** din. nap. op.

435	Gas Reusense	
525	Industrial Harinera	
700	Banco de Reus de Descuentos y Préstamos	
25	C Reusense de Tranvias	
200	C Reusense de Tranvias privilegiadas 5	
400	Electra Reusense	
165	Empresa Hidrotórica	
190	Electro-Química Ternel	
540	Obligacions Manicomio Reusense.	
2875	Manicomio Reusense	
605	Institut P. Mata (2.ª E.)	
605	Institut P. Mata (3.ª E.)	
500	Obligacions Electra Reusense.	

FUTURS DE COTÓ
Darrera cotisació en la Borsa de Liverpool

	Tanca anterior	Darrera tanca
Disponible.	7'07	7'6
Jáner-Febrer.	6'73	6'80
Febrer-Mars.	6'72	6'79
Mars-Abril.	6'70	6'77
Abril-Maig.	6'69	6'76
Maig-Juny.	6'68	6'75
Juny-Juliol.	6'66	6'73
Juliol-Agost.	6'64	6'71
Agost-Setembre.	6'64	6'61
Setembre-Octubre.	6'67	6'64
Octubre-Novembre.	6'62	6'67
Novembre-Desembre.	6'76	6'63
Desembre-Janer.	6'75	6'81

Vendes a Liverpool 8 mil Bjs. Arribades en los ports dels E. U. en 1 dia 63 mil Bjs. Arribades en igual fetxa de l'any anterior 88 mil Bjs. Entreges follet explicativa y reb ordres per les Borses de Liverpool, New-York y New-Orleans. En Joaquim Sociats, carrer de Santa Agna, 20, de 6 a 8 de la nit.

F. CABRÉ GONZALEZ
SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotisacions segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 ptes	84'27
Amortizable 5 ptes	—
Norts	97'75
Alacants	90'80
Orensas	27'60
Obligacions Fransa 2 l/4	57'15
Municipi 4 l/2	95'50
Obligacions Almansa 4 ptes	94'75
Id. id. id. id. id.	77'25
Id. id. Segovias 4 ptes	95'25
Id. Orensas 80 y 82.	48'75
Id. Roda a Reus.	54'—
Alacants 4 l/2	101'25
Id. 4 ptes	95'75

BARCELONA

Francs	7'—
Llípres	26'98

MADRID

Interior.	84'23
Francs	6'95

PARIS

Exterior.	90'55
Norts.	456'—
Alacants.	423'—

BORSI DE REUS
MONTEROLS, 27

Cotisació a Barcelona a les 4 de la tarda d'ahir segons telegrama de la Banca Arnús

Interior.	84'27
Amortizable	27'60
Orensas.	97'75
Norts	90'80
Alacants	—
Banc Colonial.	—
Banc Vitalici.	—
Oblig. 4 ptes Almansa	94'87
Oblig. 2 l/4 ptes Fransa	58'—
Oblig. 3 ptes Orensas.	48'75

MADRID

Interior.	84'25
-----------	-------

GIROS

Madrid.	7'—
París.	7'—
Londres.	26'98

Telegrama de la casa A. Lesmoine

Exterior.	90'55
Interior.	—
Norts.	456'—
Alacants.	423'—

Moviment del Port de Tarragona
dades facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

DIA 16 DE DESEMBRE DE 1912

Entrades
«Antonia» para Cette, consignat a Masolas. Càrrega general.
«Villarreal» de Barcelona, consignat a Muselas. Tránsito.
«Europa» d'Amsterdam y escales, consignat a Ferrer. Càrrega general.
«Manuel» de Sant Carles, consignat a Rodriguez. Sal.
«José Onofre» de Sant Carles, consignat a Mallo. Sal.

Sortides
«Villarreal» para Les Palmes. Càrrega general.
«Saint Simon» para Cette. Càrrega general.
«Lusitania» para Génova y escales.
«Europa» para Amsterdam y escales, ab càrrega general.
«Antonia» para Barcelona. Tránsito.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 18. — «Ciscar» para Hamburg; consignatari Mac-Andrews.
Dia 18. — «Sea Belle» para Londres; consignatari Mac-Andrews.
Dia 18. — «Castilla» para Marsella; consignatari Mac-Andrews.
Dia 18. — «Ciérvana», para Cette y Marsella; consignatari Vilar.
Dia 18. — «Grao», para Liorna, consignatari Musolas.
Dia 24. — «Setuba» para Noruega; consignatari Boada.
Dia 25. — «Espagnes» para Amberes, consignatari Mac-Andrews.

Terrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona	
Surf a las 4'35 per Vilanova y arriba	8'12
» Vilanova y arriba	8'37 (m)
» Vilanova y arriba	9'2 (m)
» Vilanova y arriba	13'27 (c)
» Vilanova y arriba	14'13
» Vilanova y arriba	17'16
» Vilanova y arriba	20'34
» Vilanova y arriba	21'32
» Vilanova y arriba	23'36 (R)

De Barcelona a Reus	
Surf 5'50	Arriba 9'21 (m)
» 8'25	» 10'39 (R)
» 9'23	» 12'48 (c)
» 13'5	» 16'26 (ll)
» 15'4	» 19'24 (m)
» 19'50	» 22'3 (E)

De Reus a Falset y Mora	
Surf 6'50	Arriba 9'58 (m)
» 10'45	» 11'50 (R)
» 13'18	» 14'24
» 16'30	» 18'57
» 19'46	» 21'11
» 22'11	» 23'16 (E)

De Mora y Falset a Reus	
Surf a las 5'40	Arriba 6'46 E
» 6'50	» 8'28 M
» 7'15	» 9'3
» 12'17	» 13'11
» 17'—	» 18'45
» 20'30	» 21'42 E

LA HIDRAULICA REUSENSE

de EMILI AULÉS

Gran fábrica de mosaichs hidràulichs
Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir lo genre en immillorables condicions de duració y permanencia dels colors.
Preus sense competencia. — Camí de Riudoms, 3. — Reus

Companyia Francesa del Gramophone
Representació y dipòsit
R. PERPINYA
Major, 22. — REUS Despaig: 24, pral.
Nous preus. Nous Aparells. Nous Discs. — Bellotges, Gramophons. — Discs. — Aparell BEBE ab quatre Discs, 50 ptes. — Catàlechs gratis.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid
Plasa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª — REUS
Métode nou y sens dolor pera'l tractament de les dents. — Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant lo paladar enterament lliure. — Construcció de dentadures de tots sistemes. — Especialitat ab extraccions sense dolor y corones d'or y porcelana.

Preus econòmichs
Consulta: A Mora d'Ebre los dijous primer y tercer de cada mes
Gratuíta de 12 a 1 tots los dies excepte'ls dijous y dies festius

De Reus a Lleida	
Surf a las 8'22 y arriba a las 11'22 (correu.)	
» 13'35	» 20'05 (m.)
» 17'59	» 22'03 (m.)
» 20'30	» 0'22 (m.)

De Lleida a Reus	
Surf 5'30	Arriba 9'46 (m.)
» 16'15	» 20'17 (m.)
» 15'—	» 17'58 (c.)
» 8'29	» 12'59 (m.)

De Reus a Tarragona	
Surf a las 7'38 y arriba a las 8'11 (m.)	
» 9'57	» 10'30 (m.)
» 12'35	» 13'07
» 14'08	» 14'45 (m.)
» 18'08	» 18'35 (c.)
» 20'50	» 21'34 (m.)

De Tarragona a Reus	
Surf 7'35	Arriba 8'10 (c.)
» 9'00	» 9'35
» 12'29	» 13'06 (m.)
» 16'36	» 17'14 (m.)
» 19'25	» 20'03 (m.)

APRENT

Falta a LE CHIC, Guanyará tot seguit.

AVIS

Conrad Vernet Nogués

S'ofereix als sens clients y al públic en general para gestionar tota mena de compra y venda de finques, com també préstams hipotecaris.
A les persones que's dignin honrarlo ab sa confiansa para l'administració de finques aixís com para la colocació de quantitats a préstam, procurará servir-les ab tota garantia y reserva.
Despaig: Carrer Sant Joan, 5, entressol.
Hores: de 9 a 11 y de 2 a 3 tarda.

ELECTRICITAT

Lámpares d'incandescencia y d'arc. Telefons, timbres y piles. Aparells para calefacció, Ventiladors. Para-llamps. Dinamos, motors y transformadors. Interruptors y commutadors. Aparells de medir. Conductors. Tubos aislants Mikka, Ebonita, Fibra, y gomas, etc., etc. Instalacions, construccions y reparacions.

Secció especial para la reparació de motors
LLUIS ESCOLA
BARCELONA: Cortis, 568. — SEVILLA: Marqués de Paradas, 4
SUCURSAL REUS: Arraval de Santa Agna número 40

BOTES

Teodor Vernet

S. Francisco Xavier, 4. Reus
Se venen botes de 4/2 y 1 carga, de superior calitat a preus baratos.

LINEA DE VALENCIA

Surten de Saló para Valencia. — 9'18. — 11'15. — 17'07 (fins a Tortosa). — 0'02.
Arriben de Valencia a Saló. — 4'19. — 9'17. — 15'45. — 18'38.

¿No volem patir NEURALGIES, MIGRANYES, MAL DE CAIXAL?

Preneu un sello de Migrol Casadevante. Té una acció més rápida y durable que qualsevol altre específic y está constituít per productes que NO SON NOCIUS a la salut.

Se ven a la

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; y Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

Temporada d'hivern

Temporada d'hivern

Immens assortit de trajos y abrics. Ppeus inverosímils

IBARRA Y C. a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab transport al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francésa "Dennia y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Desembre 19 Vapor Cabo San Vicente	Desembre 20 Vapor Cabo Toriñana
" 26 " " Oropesa	" 27 " " Corona
Janer 3 " " Toriñana	Janer 4 " " Peñas
" 10 " " Corona	" 11 " " San Sebastián
" 17 " " Peñas	" 18 " " Quejo

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PONS. - Reus, núm. 22. - Telefon núm. 45

¡Alerta tot lo món!

Polvo regenerador pera fer pondre 3.000 ous al any ab sols deu gallines! 3.000 ous!

Primer y únich a Espanya (Patent per 20 anys).—Descobriments marvellós.—Resultats sorprenents. — Ponen tots los dies y en totes les estacions de l'any, fins en lo temps més crú de l'hivern: nombrosos testimonis.

Gasto insignificant.— Demanéu follet explicatori. Demanéu sempre la marca 2 GALLINES NEGRES, ab firma de l'autor: Dr. Donato Araujo.

AGENT A JOAQUÍM FAU MALLORCA, 184, BARCELONA

Agent dipositari a Reus y sa comarca: AUGUST PADRÓS FABREGAS, Arraval de Robúster, 20.

De venda en totes les bones droguerías

LA PIEL

LA SANGRE

La medicina depurativa racional es un medicamento cuya importancia nadie ignora. No quiero hablar naturalmente de los fantásticos medicamentos que aparecen cada día y que se anuncian por propaganda más ó menos lisonjeras; estos son innecesarios y peligrosos que útiles.

Quiero hablar de una medicina seria, científica, eficaz y por resultado, no solamente purga la sangre de los "humores" (materias agrias); de los "virus" que le han invadido, sino también reconstruye por decirlo así, clarifica, devuelve su composición normal y ponera al abrigo de toda corrupción ulterior.

En las enfermedades de la Piel, por ejemplo, que se manifiestan por

Botonos, Humores, Eczemas, Furunculos, Herpes, Sarpullidos, Rojeres, Pírazones, Apostemas, Enfermedades del cuero, Gabeludo, Evacuación de la nariz y de las orejas.

donde la sangre infectada lleva a las diversas regiones del organismo los virus morbosos que las causan; en donde la piel y las mucosas se cubren de Botones, Herpes, Urticaria, el Depurativo Richelet produce un resultado casi instantáneo.

Ataca directamente la causa y consecuentemente los efectos de la enfermedad. Bajo su acción el germen se destruye y por consiguiente, no hay de temer más las manifestaciones que provengan de su existencia.

Ademas, el sujeto que padece Dermatitis (enfermedad de la piel) está prevenido, por decirlo así, por las manifesta-

ciones exteriores que se encuentran amparado de perturbaciones internas, ligadas por su origen mismo, a las que se producen en la superficie de la piel. Eso es como una advertencia característica que es menester tener mucho cuidado.

Ne es superfluo decir que tal advertencia no es atendida en la mayoría de los casos, mientras que seria tan fácil en este momento, por el empleo del

Tratamiento racional depurativo

desembarazarse, de una vez, de una incomodidad exterior desagradable y de un mal interior muy temible. Una vez terminado el tratamiento, la sangre viciada es solamente está purificada, sino que está regenerada.

Ademas de la certeza de la curación, el Depurativo Richelet es de precio muy precioso. Estas cosas consisten en la sencillez del tratamiento que no exige ni descanso, ni cesación de trabajo.

Todas las personas que necesitan refrescar, purificar, clarificar la sangre y desembarazarse de los humores que causan han de hacer uso de este depurativo y así evitarán los gastos de medicamentos y tratamientos sin resultado que ocasionan por todas partes.

Todos los ensayos tuvieron buen éxito, y no se ha producido jamás una recidiva, después de la curación.

El precio del tratamiento es proporcional a todas las condiciones de la fortuna. (Existe también un tratamiento para los niños de 3 años hasta 16.)

Acaba el señor RICHELET de instalar depósitos de su tratamiento en todas las boticas y droguerías de España, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que lo pidan.

Pera obtener también gratuitamente en folletos, basta dirigirse al señor

L. RICHELET 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)

De venta en Reus: A. Punyed Llobera, Llobera 47.—Antonio Serra, Arrabl. Sta. Ana 80.